

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขต ตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

วรรณวิสา แยมแสน*

คณะวิทยาการจัดการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*

Faculty of Management Science, Pacific Institute of Management Science*

บทคัดย่อ

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร และเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยเกษตรกรผู้ปลูกข้าว 316 ครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำนวน 5 ด้านดังนี้ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านกระบวนการ ตอนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาพบว่าระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร รายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านราคา และรองลงมาคือ ด้านผลิตภัณฑ์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

คำสำคัญ : ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด, เกษตรกร, ข้าว

Abstract

This research report aims to study the marketing mix factors of rice farmers in Tha Sao Subdistrict, Pho Thale District, Phichit Province. The objectives of the research are to examine the level of the marketing mix factors of rice farmers in this area and to compare personal factors with the marketing mix factors of rice farmers in the same region. The sample group consists of 316 rice farming households. The data collection tool used was a questionnaire, divided into three sections: Section 1, which covers personal factors including demographic questions such as gender, age, and education level; Section 2, which focuses on the marketing mix factors for rice farmers in the

study area across five aspects: product, price, distribution channels, marketing promotion, and processes; and Section 3, which gathers opinions and suggestions.

The results show that the average score of marketing mix factors among rice farmers in Tha Sao Subdistrict, Pho Thale District, Phichit Province, reveals that the highest average score is in the price aspect, followed by the product aspect. The lowest average score is found in the distribution channel aspect.

Keywords : marketing mix factors, farmers, rice.

บทนำ

ข้าวมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก การปฏิรูประบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับข้าว การวิจัยและพัฒนาการรักษาเสถียรภาพ ระดับราคาข้าว และการจัดสรรประโยชน์อย่างเป็นธรรมและยั่งยืนเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งนี้ เศรษฐกิจไทยส่วนใหญ่มาจากการเกษตรเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำนาข้าว นับเป็นรายได้หลักของเกษตรกรในประเทศไทย เมื่อสภาวะเศรษฐกิจและสภาพสังคม เปลี่ยนแปลง ย่อมส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ทำให้ขาดหลักประกันด้านอาชีพและรายได้ที่มั่นคง รวมถึงความรู้ความสามารถในการทำนาข้าวเป็นเพียงความรู้พื้นฐาน ขาดวิทยาการ และเกษตรกรรุ่นใหม่ ที่จะสานต่อภาคเกษตรอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้รายได้จากการปลูกข้าวลดลง คริวเรือนเกษตรกรไม่สามารถพึ่งพา ตนเองได้ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวบางรายเริ่มลดขนาดที่ดินทำกิน และนำไปแปลงสินทรัพย์เป็นทุน สำหรับนำมาใช้ ในครอบครัว ดังนั้น การส่งเสริมการเกษตรจึงเป็นกลไกที่มีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงในส่วนรายได้ของเกษตรกรอย่างมาก (เนตรวดี เพชรประดับ, 2561)

นอกจากนี้รัฐบาลได้ดำเนินการสนับสนุนเพื่อแก้ปัญหาาราคาข้าวตกต่ำ ได้แก่ โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว เพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อเสริมสภาพคล่องในการใช้จ่าย และพัฒนาศักยภาพในการผลิต โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ซึ่งเป็นนโยบายเกี่ยวกับราคาข้าวที่เกษตรกรจะได้รับ แต่ที่คุ้นหูกันน่าจะเป็นในส่วนของโครงการประกันราคาข้าว และโครงการรับจำนำข้าวโดยสาเหตุมาจากปัญหาราคาข้าวเปลือกตกต่ำ เนื่องจากเกษตรกรจำหน่ายข้าวเปลือกให้แก่ผู้รับซื้อ คือ โรงสีขึ้นอยู่กับชนิดของข้าว คุณภาพความต้องการของตลาด ดินฟ้าอากาศ ปัญหาภัยธรรมชาติต่างๆ ราคาข้าวเปลือกมีความผันผวนไม่แน่นอน ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวไม่สามารถกำหนดอนาคตของตนเองได้ ทำให้รายรับไม่แน่นอนไม่พอกับค่าใช้จ่าย ก่อให้เกิดการกู้หนี้ยืมสิน โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ได้เข้ามาแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนของเกษตรกร

ผู้ปลูกข้าว โดยกำหนดแนวทางการช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาราคาข้าวเปลือกตกต่ำ ซึ่งแนวทาง การเสนอโครงการนี้ของรัฐบาลกำหนดนั้น รัฐบาลหวังให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นพร้อม ทั้งเป็นการยกระดับรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว และสร้างหลักประกัน ความมั่นคงในการประกอบอาชีพนั้น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จึงได้ดำเนินการ ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในปี 2565 จำนวน 4.68 ล้านครัวเรือน นอกจากนี้ยังสังเกตได้ว่ารายได้ เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีพของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว (พัชนีวรรณ เชื้อเล็ก และ สำรวม จงเจริญ, 2559)

ทางผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร เพื่อช่วยให้เกษตรกรมีความมั่นคงและสามารถพึ่งพา ตนเองได้

วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบล ท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของ เกษตรกรผู้ปลูกข้าว

สมมุติฐานการวิจัย

เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ที่มีเพศ อายุระดับ การศึกษาต่างกัน ระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดพื้นที่ในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวและระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

1.4.2.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับ การศึกษา

1.4.2.2 ตัวแปรตาม คือ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ประกอบด้วย 1) ด้านผลิตภัณฑ์ 2) ด้านราคา 3) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย 4) ด้านการส่งเสริมการตลาด และ 5) ด้านกระบวนการ

1.4.3 ขอบเขตด้านประชากร

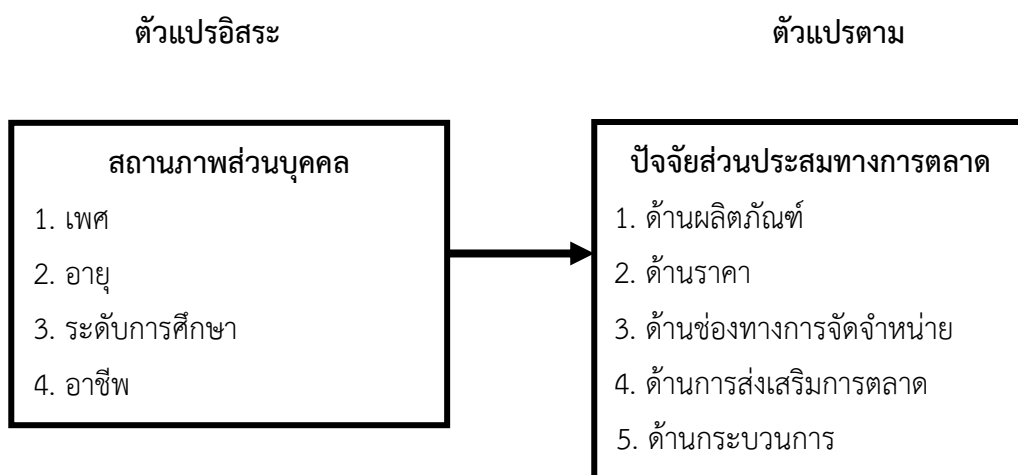
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอฟะเล จังหวัดพิจิตร จำนวน 1,494 ครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 316 ครัวเรือน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เดือนมีนาคม 2566 - เดือนมิถุนายน 2566

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอฟะเล จังหวัดพิจิตร ประกอบด้วย 9 หมู่บ้าน รวม 1,494 ครัวเรือน (ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา, 2565)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอฟะเล จังหวัดพิจิตร ประกอบด้วย 9 หมู่บ้าน จำนวน 316 ครัวเรือน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร วิเคราะห์โดยสถิติที่เชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วย LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง เรื่อง ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร และเพื่อเปรียบเทียบรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ตามลักษณะลักษณะทางประชากรศาสตร์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำนวน 316 ตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประมวลผลทางสถิติเชิงอนุมานโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของ Pearson แกนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะกำหนดคำถามให้เลือก (Check – list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำนวน 5 ด้านดังนี้ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านกระบวนการ ตอนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ โดยกำหนดให้แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 55.10 รองลงมา เพศหญิง จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90

จำแนกตามอายุ พบมากที่สุด ช่วงอายุอยู่ที่ 30 – 40 ปี จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 61.40 รองลงมาคือ มากกว่า 40 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70

จำแนกตามการศึกษาพบว่า มีระดับการศึกษาอยู่ที่มัธยมต้น จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 44 รองลงมาคือ มัธยมปลาย หรือ ปวช. จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 22.80

จำแนกตามอาชีพพบว่ามากที่สุดคือ อาชีพเกษตรกร จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 63.60 รองลงมาคืออาชีพ รับจ้างทั่วไป จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 19.60

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านกระบวนการ พบว่าไม่มีข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

3.1 ระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร รายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านราคา และรองลงมาคือ ด้านผลิตภัณฑ์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

3.2 ระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ประโยชน์ต่อผู้บริโภค มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ คุณค่าทางโภชนาการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความหลากหลายของสายพันธุ์

3.3 ระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ด้านราคา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประโยชน์เมื่อเปรียบเทียบกับราคา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ราคาเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ราคาสูงต่ำตามความต้องการของตลาด

3.4 ระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดจำหน่ายโดยผ่านพ่อค้าคนกลาง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ จัดจำหน่ายโดยตรงกับโรงสี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดจำหน่ายโดยการทำหลากหลายขนาด

3.5 ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หน่วยงานของรัฐเข้ามาช่วยเรื่องส่วนต่างของราคาข้าวหลังจากการเก็บเกี่ยวแล้ว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ หน่วยงานของรัฐเข้ามาช่วยด้านราคา และเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของข้าวต่อโรงสี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริโภค

3.6 ด้านกระบวนการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พื้นที่เหมาะสมในการปลูกข้าว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การรักษาสิ่งแวดล้อม

3.7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำแนกตามเพศ พบว่าเพศที่ต่างกันระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวไม่แตกต่างกัน

3.8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำแนกตามอายุ พบว่า อายุต่างกันระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวไม่แตกต่างกัน

3.9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกันระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวไม่แตกต่างกัน

3.10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำแนกตามอาชีพ พบว่า อาชีพที่ต่างกันระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ในครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำแนกตามเพศ พบว่า เพศที่ต่างกันส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ หาญสุข อรรถพล หล้าสมบูรณ์ สิทธิเดช อภัยนนท์ ชินวัฒน์ ธีรภัทรพรชัย และภควรรณ อินทรา (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกกระเจี๊ยบเขียวในเขตอำเภอบึง จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า ส่วนประสมทางการตลาด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกกระเจี๊ยบเขียวมีเพศและระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำแนกตามอายุ พบว่า อายุต่างกันส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของปวิตร กันทะสีมา อภิวัฒน์ พลสยาม สุวรรณโชติ ชุ่มเย็น ฐาปนา ไกลล้ำ และ วิษรุษ อินทะยศ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกันส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ หาญสุข อรรถพล หล้าสมบูรณ์ สิทธิเดช อภัยนนท์ ชินวัฒน์ ธีรภัทรพรชัย และภควรรณ อินทรา (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกกระเจี๊ยบเขียวในเขตอำเภอบ

จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า ส่วนประสมทางการตลาด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกกระเจี๊ยบเขียวมีเพศและระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขต ตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำแนกตามอาชีพ พบว่า อาชีพที่ต่างกันส่งผลต่อรายได้ ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของปวิตร กันทะสีมา อภิวัฒน์ พลสมย สุวรรณโชติ ชุ่มเย็น ฐาปนา ใจกล้า และ วิษรุษ อินทะยศ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อ ความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผล การศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ ระดับ การศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ความเชื่อมั่นร้อยละ 95

5. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดกับรายได้ของ เกษตรกรผู้ปลูกข้าว พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านกระบวนการ ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ส่วนปัจจัยส่วนประสมทาง การตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านการส่งเสริมการตลาด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ หาญสุข อรรถพล หล้าสมบูรณ์ สิทธิเดช อภัยนนท์ ชินวัฒน์ ธีรภัทรพรชัย และภควรรณ อินทรา (2562) ได้ทำ การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกกระเจี๊ยบเขียวในเขตอำเภอปง จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกกระเจี๊ยบเขียวในเขตอำเภอปง จังหวัด พะเยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าด้านผลิตภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้าน ราคา ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านกระบวนการ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตตำบล ท่าเสา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตรในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดครบถ้วนมากขึ้น
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตพื้นที่ ไกลเคียงเพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- เนตรวดี เพชรประดับ. (2561). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้. ปีที่ 11 ฉบับที่ 2
- นิพนธ์ หาญสุข, อรรถพล หล้าสมบูรณ์, สิทธิเดช อภัยนนท์, ชินวัฒน์ ธีรภัทรพรชัย และภควรรณ อินทรา. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกกระเจี๊ยบเขียว ในเขตอำเภอ ปง จังหวัดพะเยา
- ปวิตร กันทะสีมา, อภิวัฒน์ พลสมย, สุวรรณโชติ ชุ่มเย็น, ฐาปนา ใจกล้า และวิษรุษ อินทะยศ. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อ ความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลา น้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

พจน์วรรณ เชื้อเล็ก และสำรวม จงเจริญ. (2559). การเปรียบเทียบข้อมูลทางสถิติของโครงการ
การประกันราคาข้าวและโครงการรับจำนำข้าว และปัจจัยที่มีผลต่อราคาข้าวของแต่ละ
โครงการ. ปีที่ 1 ฉบับที่ 1